„Centrum Wolontariatu Młodzieży w Bielsku-Białej - odpowiedź na realne potrzeby młodych!" jest projektem realizowanym w ramach Rządowego Programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na lata 20212-2023, NOWEFIO.

Centrum jest ideą powstałą przy współpracy Fundacji Edukacji Pozaformalnej w Bielsku-Białej z Młodzieżową Radą Miasta oraz Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta ds. Osób Młodych.

Głównym celem podejmowanych działań jest zwiększenie udziału młodzieży Bielska-Białej i okolic w życiu obywatelskich i publicznym. Projekt odpowiada na realne potrzeby i problemy młodzieży wynikające z długofalowego okresu pandemii, który przyczynił się z znacznym stopniu do wyalienowania młodych ludzi i pozbawienia ich możliwości budowy relacji z rówieśnikami, czy też czynnego udziału w życiu społecznym, kulturalnym.

Ponadto projekt zakłada wyposażenie młodzieży w odpowiednie i potrzebne kompetencje do budowania wolontariatu oraz podejmowania konkretnych działań we wskazanej przestrzeni. W ramach projektu zaplanowano przeprowadzenie pakietu trzydziestu godzin specjalistycznych szkoleń rozwijających kompetencje interpersonalne uczniów w osiemnastu szkołach ponadpodstawowych w Bielsku-Białej.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z 24 kwietnia 2003 roku definiuje wolontariat jako „świadomą, dobrowolną działalność podejmowaną na rzecz innych, wykraczającą poza więzi rodzinno – przyjacielsko – koleżeńskie.[1] Wolontariat może być realizowany w różnych obszarach i podejmować działania o zróżnicowanym charakterze.

Wolontariat jest bardzo istotnym zjawiskiem społecznym, który w priorytetach unijnej polityki edukacyjnej i społecznej odgrywa istotna rolę i determinuje dalszy rozwój zawodowy młodych osób. Coraz więcej instytucji oraz firm o charakterze międzynarodowym w procesie rekrutacji pracowników określa kryterium kwalifikacji w oparciu o doświadczenie wolontariackie młodych pracowników. Ponadto działalność ta ma również pozytywny wpływ na środowisko bezpośrednio odziaływujące na

[1] *Ustawa z dnia 13 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,* dostępny w systemie World Wide Web: https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/dzialalnosc-pozytku-publicznego-i-wolontariat-17030487, aktualizacja z dnia 6 czerwca 2023 roku.

KOMITET DO SPRAW POŻYTKU PUBLICZNEGO
NIW Narodowy Instytut Wolności
Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030
Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 NOWE FIO

rozwój lokalny społeczeństwa jego poziom integracji oraz przełamywania pewnych barier
i stereotypów kulturowych, jak i społecznych.

Edukacja w zakresie wolontariatu jest bardzo istotnym elementem, który powinien na stałe zostać włączony do programu edukacji formalnej, gdyż determinuje nie tylko przyszły rozwój zawodowy młodzieży, ale przede wszystkim wpływa na rozwój kompetencji interpersonalnych, poprawę kondycji fizycznej, psychicznej oraz podnosi poziom satysfakcji i samooceny. Ostatni argument, w świetle post pandemicznej kondycji najmłodszej części społeczeństwa jest najbardziej istotnym argumentem. Wolontariat, jak i wyzwania związane z podejmowanymi działaniami przyczyniają się również do wyposażenia młodzieży w empatię, umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, jak i działania pod wpływem stresu oraz czasu.

Program szkoleniowy realizowany w ramach Centrum Wolontariatu Młodzieży w Bielsku-Białej obejmuje trzy bloki tematyczne:

1) **budowania kompetencji miękkich –** autoprezentacja, budowa relacji w grupie, asertywność, komunikacja werbalna i niewerbalna, moje miejsce w grupie;

2) **wolontariusz w akcji** – zarządzanie czasem, zarządzanie sobą w czasie, pozyskiwanie środków na działania wolontariackie, współpraca z organizacjami pozarządowymi, komunikacja z instytucjami, znaczenie wolontariatu dla mojej przyszłości;

3) **wolontariusz w sieci** – budowanie marki, promocja wolontariatu w sieci, promocja wolontariatu w mediach społecznościowych, tworzenie treści, budowanie społeczności.

Ponadto projekt zakłada wyłonienie liderów wolontariatu, którzy zostaną objęci dodatkowym pakietem sześćdziesięciu godzin szkoleniowych:

- kompetencje dobrego lidera;
- zarządzanie grupą i motywowanie do działania;
- negocjacje;
- budowanie autorytetu i zaufania;
- „zarządzanie siecią”, czyli wypracowanie kompetencji menedżerskich niezbędnych do kierowania siecią szkolnych wolontariatów;

KOMITET DO SPRAW POŻYTKU PUBLICZNEGO
NIW Narodowy Instytut Wolności
Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030
Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 NOWE FIO

- zarządzanie strategiczne, zarządzanie marketingowe;
- akty prawne i dokumenty regulujące współpracę z wolontariuszami źródła, procesy i metody rekrutacji wolontariuszy, sposoby motywowania pozafinansowego;
- wyznaczanie celów, delegowanie zadań, monitoring działań wolontariuszy;
- stosowanie rozwiązań poprawiających współpracę z wolontariuszami w sytuacjach kryzysowych;
- budowanie tożsamości koordynatora wolontariatu (tworzenie Indywidualnego Planu Rozwojowego).

Zdobyte kompetencje i doświadczenie wolontariusze będą mogli wykorzystać podczas czterech akcji wolontariackich, które rozpoczynają się w styczniu 2024 roku.

1) „Od starszego dla młodszego" – wspólna pomoc w nauce – seniorzy (emerytowani nauczyciele) pomagają dzieci i młodzieży w nauce, licealiści pomagają
   przygotować się do egzaminu ósmoklasisty, młodzież wspólnie uczy się do matury.
2) „Młodzi dla seniorów" – młodzież uczy seniorów obsługi komputerów, Internetu, mediów społecznościowych, języków, spacer z seniorem.
3) „Młodzież dla zwierząt" – zbieranie karmy, odwiedzamy i angażujemy się w pomoc w schronisku, spacer z pupilem.
4) „Czyste miasto" – warsztaty i prelekcje z zakresu ochrony środowiska, segregacji śmieci, zdrowego odżywania.

KOMITET DO SPRAW POŻYTKU PUBLICZNEGO
NIW Narodowy Instytut Wolności
Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030
Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 NOWE FIO

Pierwszy blok tematyczny poświęcony został rozwojowi kompetencji miękkich, budowaniu bezpiecznej przestrzeni w grupie do komunikacji i wyrażania swojego stanowiska. Tworzenie relacji określa się jako sposób wyrażania emocji i postaw między ludźmi. Pozytywne relacje pozwalają na radosne i otwarte funkcjonowanie w rodzinie, w szkole i wśród przyjaciół. Kluczem pozytywnych relacji jest własne postrzeganie otaczających nas ludzi, czyli co konkretnego dostrzegamy w drugim człowieku. Relacja z drugim człowiekiem – to proces, który ma swój początek, środek i czasami koniec. Nie wszystkie relacje trzeba utrzymywać na siłę, inwestować w nie lub zabiegać o to, by trwały – tylko dlatego, że zostały kiedyś nawiązane. Nie warto utrzymywać relacji, które są dla nas źródłem negatywnych emocji.[2] Wytworzenie odpowiedniej atmosfery decyduje o podniesieniu poziomu skuteczności pracy w grupie. Odpowiednia atmosfera pozwala zmniejszać opór, wyzwala chęć dzielenia się swoimi doświadczeniami, oczekiwaniami i pomysłami. Pomaga utrzymać naturalną dyscyplinę i chęć do pracy.

Drugi blok tematyczny poświęcony został zdobywaniu odpowiednich umiejętności na nawiązywanie relacji z interesariuszami zewnętrznymi. Warsztaty rozpoczynają się od weryfikacji znaczenia zarządzania czasem i zarządzania sobą w czasie w ujęciu praktycznym. Bardzo istotnym jest również umiejętność prowadzenia rozmów z interesariuszami zewnętrznymi, w szczególności instytucjami o charakterze publicznym, które często są zaangażowane w proces organizacji lub też wykonywania bezpośrednio podejmowanych akcji wolontariackich.

Trzeci blok tematyczny poświęcony został w całości działaniom marketingowym i promocji wolontariatu w sieci. Szczególna uwaga zostanie poświęcona tym obszarom i działaniom, które są związane z właściwym procesem informowania o podejmowanych działaniach, budowaniu społeczności, jak i bezpiecznej przestrzeni wyrażania swoim myśli.

[2] Autorski program szkoleniowy dr Iwony Kłóski.

KOMITET DO SPRAW POŻYTKU PUBLICZNEGO
NIW Narodowy Instytut Wolności
Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030
Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 NOWE FIO